

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และการศึกษา ข้อมูลข่าวสารมีความจำเป็น ดังที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดในมาตรา 58 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนดและในส่วนของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 68 ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไรที่ได้จากการดำเนินกิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อพัฒนาคนและสังคม หลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัย และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 63-64)

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, หน้า 4) ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา พ.ศ.2554 เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ.2554 โดยปรับปรุงจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2549 เพื่อให้การบริหารและการใช้ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาคครอบคลุมส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐที่จัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการ โดยมีสาระสำคัญดังนี้ หมวด 1 บททั่วไป กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของหัวหน้าสถานศึกษา หน่วยงาน ส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบให้มีการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาให้ถูกต้อง รวดเร็ว ทันสมัยและแล้วเสร็จตามเวลาที่กำหนด หมวด 2 คณะกรรมการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือผู้ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน ผู้บริหารระดับสูง โดยตำแหน่ง ของส่วนราชการทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และ ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น

กรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่กำหนด นโยบายการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา กำกับ เร่งรัด ติดตามและประเมินผล นโยบายด้านการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา โดยมีศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานอันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หมวด 5 การจัดเก็บและการจัดส่งข้อมูลพื้นฐานและข้อมูล เฉพาะกิจ กำหนดให้สถานศึกษา หน่วยงาน หรือส่วนราชการแล้วแต่กรณี จัดเก็บ รวบรวม ตรวจสอบ ประมวลผล และจัดส่งข้อมูลพื้นฐานประจำปีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการประกาศกำหนด หมวด 6 การทะเบียน กำหนดให้หัวหน้าสถานศึกษา หน่วยงาน และส่วนราชการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลเฉพาะกิจขึ้นภายในหน่วยงาน เรียกว่า นายทะเบียนข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา

สถานศึกษาเป็นแหล่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับ ความต้องการของบุคคลและสังคม มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ของประเทศ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบริหารจัดการศึกษาในเชิง คุณภาพ มีกระบวนการทำงานในทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกัน เป็นระบบมุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้กำหนดไว้เพื่อบรรลุเป้าหมาย (สำนักงานทดสอบทาง การศึกษา, 2545, หน้า 1-3) และสถานศึกษาเป็นแหล่งจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา จำเป็นจะต้องบริหารจัดการระบบสารสนเทศของตนให้มีประสิทธิภาพ มิฉะนั้นสถานศึกษาจะ ประสบปัญหาการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการบริหารและการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ จะส่งผลกระทบต่อหน่วยงานที่อยู่ระดับเหนือขึ้นไปหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่นำข้อมูลของ สถานศึกษาไปใช้ อาจจะมีผลทำให้การบริหารและการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานใน ระดับสูงขาดประสิทธิภาพได้ (เตียง ทองผา, 2544, หน้า 2)

ในการบริหารงานของสถานศึกษานั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพโดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาด้านงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีความอิสระ มีความเข้มแข็งในการ บริหาร การบริหารงานเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนในท้องถิ่น สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลสามารถเป็นเจ้าของ มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินได้ จำหน่าย จ่าย และโอนทรัพย์สินได้ เป็นลูกหนี้ เจ้าหนี้ เป็นโจทก์ และจำเลยได้ ซึ่งการ บริหารงานดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องประสบกับปัญหาต่างๆ มากมายที่ต้องอาศัยการ

ตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการและตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก ดังนั้น องค์ประกอบที่สำคัญก็คือ ข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน ทันสมัย ตรงกับความต้องการ และเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องรวบรวม จัดระบบ และใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 3)

กฎหมายว่าด้วยระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้สถานศึกษา เป็นนิติบุคคลนับเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐานและจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคลและอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ การมีกฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม อย่างไรก็ตามการจะบริหารสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายดังกล่าวมีแนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึง ดังนี้ 1) รวบรวมและจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน การบริหารแนวทางใหม่จำเป็นต้องบริหารจัดการและตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึก ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรวบรวมจัดระบบและใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 2) วางแผนและดำเนินงานตามที่วางไว้ การวางแผนมีส่วนช่วยให้ผู้บริหารมีทิศทางในการบริหารตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และนโยบายการบริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนและสามารถดำเนินการบริหารให้เป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้ รวมทั้งการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้การบริหารงานบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างเต็มที่ 3) ศึกษากฎหมาย กฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารมีอำนาจบริหารอย่างอิสระขณะเดียวกันก็รับผิดชอบผลการตัดสินใจของตนอย่างเต็มที่เช่นกัน ดังนั้นเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดเชิงกฎหมายและการตัดสินใจของคน ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีที่ปรึกษา ทางกฎหมายคอยให้คำปรึกษาและเสนอแนะก่อนการตัดสินใจที่ตนเองขาดความมั่นใจ 4) การบริหารและการตัดสินใจโดยองค์คณะบุคคล การศึกษาเป็นบริการกิจการสาธารณะที่มีผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลจากการบริการจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อให้การบริหารและ การตัดสินใจมีความถูกต้อง

และก่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการมากที่สุด ผู้บริหารควรดำเนินการโดยใช้คณะบุคคลเข้ามา มีส่วนร่วมในการพิจารณาตัดสินใจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 5) จัดระบบบัญชีให้ครบถ้วน ถูกต้องแม้ผู้บริหารจะมีอำนาจอิสระในการบริหารและตัดสินใจก็ตาม แต่อำนาจอิสระนั้นมีใช้ เป็นไปโดยปราศจากการควบคุมตรวจสอบของทางราชการ โดยเฉพาะด้านการเงินซึ่งส่วนใหญ่มาจาก งบประมาณแผ่นดินจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษาทั้ง ในช่วงก่อนใช้ระหว่างใช้และภายหลังการใช้ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องจัดทำระบบบัญชีให้ ครบถ้วน มีความถูกต้องตามระบบและระเบียบของทางราชการ เพื่อการบริหารของตนเป็นไป ด้วยความโปร่งใสและสุจริตเงื่อนไขทั้ง 5 ประการดังกล่าว ผู้บริหารจำเป็นที่จะต้องมีการจัดให้มี ขึ้นเพื่อให้การบริหารและการตัดสินใจของตนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของ การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลอย่างเต็มที่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 9-10)

จากการศึกษาวิเคราะห์นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน 2 และแผนพัฒนา การศึกษาจังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ได้เห็นความสำคัญ ของการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยกำหนดโครงการกิจกรรม ในแผนพัฒนา การศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พ.ศ. 2555 – 2558 ที่เกี่ยวข้องกับระบบสารสนเทศไว้ดังนี้ 1) โครงการจัดระบบการบริหารจัดการเว็บไซต์ และ 2) โครงการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการตัดสินใจซึ่งโดยส่วนใหญ่จะหมายถึง ผู้บริหารจะต้องทำการตัดสินใจดำเนินธุรกิจหรือวางแผนการดำเนินงานเป็นประจำทุกวัน เช่น การวางแผนการผลิต การหาจุดคุ้มทุน การพิจารณาโครงการลงทุน การตั้งราคาขายสินค้า การ หาส่วนผสมทางการผลิต เป็นต้น แผนงานเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่ผู้ตัดสินใจจะต้องตัดสินใจ แก้ไข ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศประกอบการตัดสินใจ บางปัญหาผู้ตัดสินใจก็มีข้อมูล และสารสนเทศครบถ้วน ทำให้ทราบถึงผลลัพธ์ที่ต้องการได้อย่างง่ายดาย แต่บางปัญหาที่มี ข้อมูลไม่เพียงพอ ก็จะต้องอาศัยการประมาณหรือการคาดคะเน จากประสบการณ์ของผู้บริหาร เอง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2556, ย่อหน้า 2)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ระบบสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการบริหารจัดการในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการใช้ระบบ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เพื่อนำผลการวิจัยไปเผยแพร่กับสถานศึกษาและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบและมีคุณภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิชฐานะ และขนาดของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริม และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนา การตัดสินใจ การจัดการ และการบริหารงานในสถานศึกษาต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2558 จำนวน 3,018 คน ประกอบด้วยครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 จำนวน 1,598 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1, 2558, ย่อหน้า 1) และ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 1,420 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2558, ย่อหน้า 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2558 เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite populations) สูตรที่ใช้ในการหาขนาดตัวอย่างจึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 34) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 353 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables)

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) ต่ำกว่า 30 ปี
- 2) 30 – 39 ปี
- 3) 40 ปีขึ้นไป

2.1.3 วุฒิการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี / เทียบเท่า
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) น้อยกว่า 10 ปี
- 2) 10 - 20 ปี
- 3) มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

2.1.5 วิทยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
- 2) ชำนาญการ
- 3) ชำนาญการพิเศษ หรือสูงกว่า

2.1.6 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)
- 2) ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (นักเรียน 301 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม (independent variables) ได้แก่ การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรีตามขั้นตอนการใช้ระบบสารสนเทศในสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสรุปเป็นนิยามศัพท์ได้ดังนี้

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมีการกระทำการประมวลผล หรือวิเคราะห์ผลให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความหมายหรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้น หรือมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานอย่างใดอย่างหนึ่ง

ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การจัดทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ และมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวก และพร้อมที่จะนำไปใช้สนับสนุนการบริหาร และการตัดสินใจ

การใช้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา หมายถึง การนำการผลิต จัดเก็บ ประมวลผล ค้นหา และเผยแพร่สารสนเทศ โดยจัดให้มีระบบสารสนเทศ การกระจายของสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการจัดการ ภายในองค์กร ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. **การรวบรวมข้อมูล** หมายถึง วิธีการหรือกิจกรรมในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลตามที่ต้องการ เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสมบูรณ์ มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการมากที่สุด และมีประโยชน์ในการนำข้อมูลไปสู่กระบวนการต่อไป

2. **การตรวจสอบข้อมูล** หมายถึง การนำข้อมูลที่เก็บได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบัน เพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับการรวบรวมและบันทึกเอาไว้ถูกต้อง

3. **การประมวลผลข้อมูล** หมายถึง การดำเนินการจัดทำกับข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ การมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ความเข้าใจเป็นผู้ดำเนินการประมวลผลข้อมูล การนำเทคนิคหรือวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการประมวลผลข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้และสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. **การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ** หมายถึง การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ตามความเหมาะสมของงานหรือผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำรายงาน ตาราง รูปภาพ แผนภูมิตาราง หรือเป็นการเผยแพร่ในรูปแบบอื่น ๆ

5. **การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ** หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการเก็บรักษาข้อมูลสารสนเทศที่ได้จัดทำแล้ว เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ในการบริหารงาน สามารถเรียกใช้ได้ตลอดเวลา ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่ง จากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่า เป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กร การตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญ และเกี่ยวข้องกับ หน้าที่การบริหาร หรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือบุคลากรที่รับผิดชอบการบริหารกิจการในสถานศึกษา

ครู หมายถึง ข้าราชการครู ที่ทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์

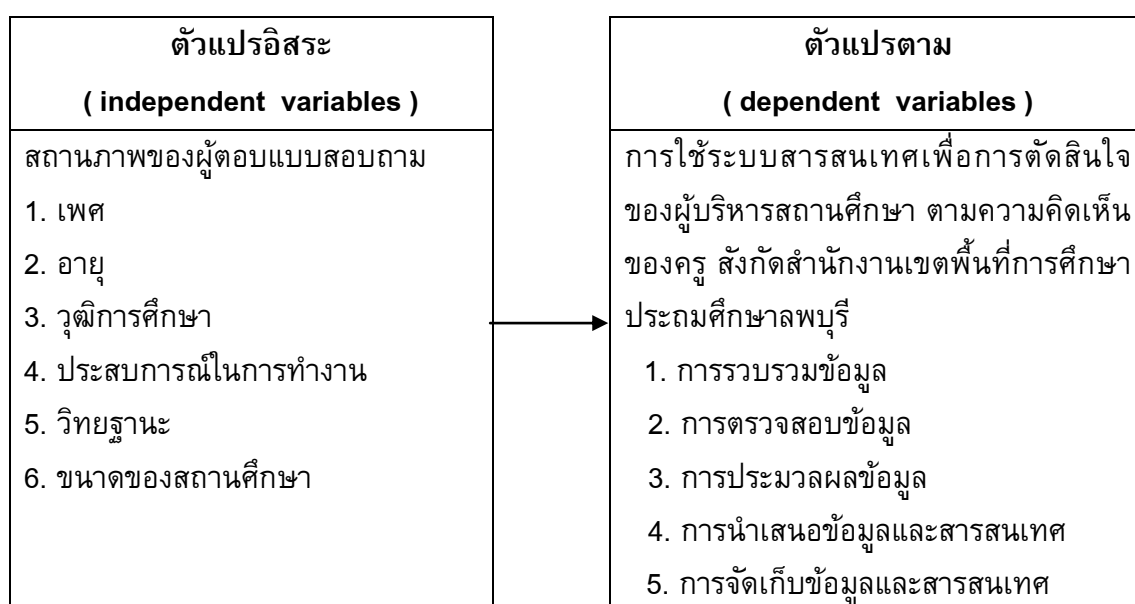
สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 1 และ เขต 2

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งขนาดของโรงเรียนโดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นหลักในการแบ่ง ซึ่งอาศัยเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ คือ

โรงเรียนขนาดเล็ก	หมายถึง	โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน	120 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	หมายถึง	โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่	121-300 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	หมายถึง	โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่	300 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ผู้ศึกษาได้ใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 26-28)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา